

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 46. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm1509.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Da, naar Folkets livlige Ungdom træder i fri og levende Vexelvirkning med dem af os, der, om vi end ingenlunde gik gennem Helvede ubrændte, gennem den sorte Skole uskadte, dog ikke dør aldeles glemte Dansken over Latinen, Fædernelandet over den klassiske Jordbund, Danmark, vor søde Moder, over "*alma mater*" med Stilen og Ferlen, eller med ét Ord: glemte Mennesket over Bøgerne og Livet over Døden, – *da*, siger jeg, under en saadan fri og levende Vexel-Virkning mellem Livet og Lyset, *da*, men ogsaa først *da*, vil Folket lære at paaskjønne og benytte baade Stavnsbaandets Løsning og Folkeraadets Oprettelse og de mangfoldige Hjælpemidler til Folkelivets Oplysning, Opmuntring og Tarv, det sidste 47halve Aarhundrede har bragt for Dagen, men som hidtil kun staa paa Papiret, og kan dør lige saa lidt ytre levende Indflydelse, som Skyggerne af alt det store og kraftige, der levede i Menneskets Inderste og aabenbarede sig i tilsvarende Daad, – saa lidt som Skyggerne af alt dette kan, jeg vil ikke engang sige: øve Heltegjerninger, men blot: gjøre saa meget som en Barnehaand, blot løfte saa meget som en Fjer, som den Pen, vi skriver med. *Da*, under den fri og levende Vexelvirkning mellem Livet og Lyset, vilde Folket kun smilende vende *dem* Ryg, der, var det og med al Verdens Talenter, vilde bevise dem, at Danmark var et af de ulykkeligste Lande i Verden, og vi vilde alle indse, at ogsaa til saa utaknemmelig en Brug af deres Talenter maa Folk have Lov, naar de har Lyst, blandt andet fordi Lysten da snart vil forgaa dem.